

НЕЗАБУТНІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Тих років не згасне слава...

*Одгриміли фронти, одгриміли,
Кулі спів зупинили жалкий.
І до сонця знялис наші крила
У красі і у силі своїй.*
В. Сосюра

Війна... Написала це слово й жажнулася. Нинішнє молоде покоління переосмислює історію, історію Великої Вітчизняної війни (чи Другої світової, це вже кому як подобається). У серці старшого покоління ще незагоєні рани від тих буремних років. Це обірвані на самому початку мрії про майбутню професію, сподівання на довге й щасливе життя. Це останній потиск руки, останній поцілунок, останній погляд найближчої, найдорожчої людини...

Війна... При згадці про неї в наших сивих бабусь і дідусів відразу зникає усмішка, на чолі згущуються глибокі зморшки, а в очах з'являється невимовний сум.

Війна... У цьому слові — біль і розпач матерів, стогін поранених, плач сиріт. Це чорна ганебна сторінка в історії людства, події, від яких мимоволі здригнешся й тихенько помолитися. Щоб такого більше ніколи не сталося.

Вивчаючи історичні матеріали, перечитуючи художні твори про мужність захисників Вітчизни в страшні й героїчні сорокові роки, ловлячи кожне слово зі спогадів ветеранів чи вслухаючись у відгомін далеких і кривавих боїв біля обеліска в рідному селі Ганичі, я вкотре пересвідчуюсь у тому, що жоден інший народ не знає такого прикладу героїзму. Ця війна не мала жодних обмежень: ні за віком, ні за статтю, ні за станом здоров'я людини.

На фронт ішли добровольцями вчорашні студенти, навіть дітлахи тікали, а ті, у кого була так звана «броне», прагнули потрапити в передні ряди. Де ми ще знайдемо стільки хоробрості, виявленої бійцями? Вони стояли на смерть проти набагато чисельнішої й краще оснащеної навали. Хто може зрівнятися за силою духу з тендітними дівчатами, котрі витягали з поля бою під страшним обстрілом поранених? Перемогу кували і в тилу, де підлітки й жінки виготовляли зброю; у госпіталях, де за життя кожного пораненого боролися медсестри й лікарі. І не дали загарбати рідну землю, витримали найжахливіші випробування 1418 днів і ночей страшною чуми, яка забирала найкращих, найбагатородніших, найсміливіших.

Кожен із нас нині завдячує полеглим і посивілим солдатам за право мирної й щасливо жити в рідному краї. Багато бійців не повернулося з фронтів крові. Світ повинен низько схилити голову перед нашим народом, перед його доблесними воїнами, які визволяли країни Західної Європи від фашизму, принесли їм свободу й незалежність. Наші бійці зупинили ворога, прикрили подальший шлях розповсюдження агресії на інші держави та континенти, задушили фашизм, вибили зброю з його чорних рук.

Давно відгриміли останні залпи гармат, зарубцювались на деревах сліди від куль і осколків, зсунулись окопи, позаростали криваві стежки, відновилися міста й села, але нічим не стерти з пам'яті народу подвиги героїв війни, бо пам'ять тече в нашій крові, пульсує незгасним вулканом.

Кожен, кого врятували, хто вийшов із випробувань, повинен був прийняти й відповідальність за дні, недожиті тими, хто допоміг здолати зло, заплативши за це власним життям. У пам'яті народу мають зберегтися спогади очевидців безсмертних страждань і неймовірної мужності українського народу. Дедалі ясніше вимальовується історичне

значення великої перемоги, значення вселюдського бою, який для нашої країни мав початок 22 червня 1941 року.

І коли в сонячний день 9 травня дивишся, як вітер гойдає верхівки дерев, як ласкаво світить сонечко чи накрапає весняний дощик, як весело галасують діти, мимоволі згадуються рядки Максима Рильського:

*Поглянь в вікно! Твоя це перемога,
Це дружби й братства пам'ятник живий.
Цей лан, цей сад, цей покрив твій і мій,
Це в безміри прокладена дорога!*
(Максим Рильський, «Воїнові»)

Який жорстокий і кривавий шлях треба було пройти нашим захисникам задля того, щоб День Перемоги настав. В ім'я миру та щастя Батьківщини воїни готувалися йти на смерть, бо їхня свідомість ні за яких обставин не могла прийняти думку про те, що рідна земля опиниться під ярмом фашистського гніту. Скульптори увічнюють пам'ять про героїв обелісками, художники — пензлем, письменники, як наголошувала Леся Українка, — словом. На мою думку, найцікавішими є твори тих майстрів літератури, які безпосередньо брали участь у війні. Серед них можна назвати О. Гончара, О. Довженка, А. Малишка, М. Бажана та інших.

...Про жакіття війни я знаю не лише з підручників та кінофільмів. Мій рідний прадідусь був учасником Великої Вітчизняної війни. Довгими осінніми вечорами він розповідав мені й сестрам різні історії про бої, у яких навіть отримав поранення, говорив про те, як пліч-о-пліч билися солдати й інші військовослужбовці різних національностей, відбиваючи осякаєні атаки ворогів. Наші бійці, знаходячись в окопах, як ніколи відчували плече один одного, хоч у кожного — різні життєві шляхи, уподобання, цінності, мрії... Воїни були єдині в думках і почуттях, поступаючись особистим у самовідданому захисті Вітчизни. Прадідусь часто згадував про них,

своїх бойових товаришів, із якими разом захистив рідну землю.

Перемогу здобули ті, кого нині називають старшим поколінням. Ветеранські лави рідшають із кожним роком. Турбота про них, постійна увага до рятівників Вітчизни та світової цивілізації — святий обов'язок і справа честі держави, суспільства загалом і кожного громадянина зокрема. На жаль, сьогодні багато хто з ветеранів війни лишається наодинці зі своїми проблемами. А шкода. Турбота про них — не примус, а життєва необхідність, і це повинні розуміти передусім владні структури всіх рівнів.

Наш громадянський обов'язок — увічнити пам'ять усіх полеглих, зберегти всі меморіали та воєнно-історичні реліквії.

Пошуковці — молодь — ведуть велику роботу, встановлюючи прізвища загиблих, повертаючи Батьківщині, рідним, близьким тисячі імен із так званої категорії зниклих безвісти, тих, хто самовіддано воював за свій народ, за рідний край і поліг смертю героїв.

Сьогодні юнаки й дівчата — головна надія країни — майже повністю поринули у вир своїх турбот: як стати на ноги, як втриматись, утвердитися в житті? І все ж хочеться звернутися саме до них, завтрашніх керманічів, будівничих, зодчих, від кого залежить, як складеться доля держави в майбутньому.

Рівняйте свої долі та вчинки на звершення героїв минулого, тих, хто не пошкодував себе в ім'я майбутнього. Бережіть бойові й трудові традиції та нагороди батьків, матерів і дідів, родинні реліквії. Не забувайте дбати про людей, котрі виборювали волю для Батьківщини, здолавши коричневу чуму і назавжди пішли в безсмертя.

Я і мої ровесники вдячні всім, хто здобував Перемогу. Тим, хто не дожив до сьогоднішнього дня, — вічна пам'ять. А тим ветеранам, які ще живуть серед нас, висловлюємо велику вдячність за наше мирне існування, за те, що не шкодуючи життя, зберегли нам нашу країну. І хоч її через розгортання подій

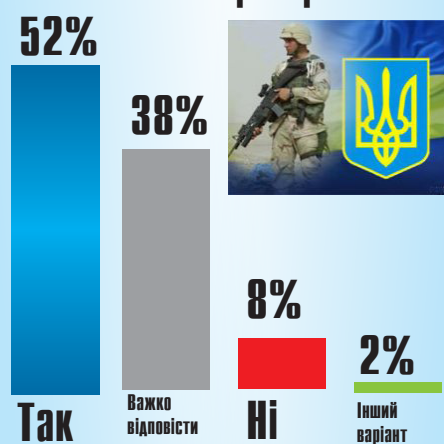
на сході й півдні сьогодні знову хочуть утягнути у вир нової війни, пам'ятаймо про уроки Другої світової й за будь-яких обставин та від щирого серця побажаймо нашим сивочолим визволителям міцного здоров'я, добробуту, довгих років життя.

Олеся ПОПОВИЧ,

студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

ОПИТУВАННЯ

Чи готові Ви стати на захист Батьківщини в разі військового наступу зовнішнього агресора?

Було опитано 100 студентів і викладачів історичного, стоматологічного, філологічного, юридичного факультетів, факультетів інформаційних технологій, європейського права, міжнародних відносин.

За інформацією студентів відділення журналістики.

ОДИН ОБ'ЄКТОМ

• **ЗАТВЕРДЖЕННЯ** • Із Міністерства освіти і науки України надійшов наказ, згідно з яким, доктор медичних наук, професор В.І.Смоланка призначений ректором університету терміном на 7 років — із 19 травня 2014 р. до 19 травня 2021 р. Вітаємо Володимира Івановича й бажаємо йому плідної роботи на займаній посаді!

• **ПРОЕКТИ** • В УжНУ діятиме справжній планетарій. Ідея належить представникам кафедри земельного кадастру та землевпорядкування. Невдовзі у виші встановлять необхідне обладнання. Цей проект — ще один крок до матеріального вдосконалення університету.

• **КОНФЕРЕНЦІЇ** • У Львівському національному університеті ім. І.Франка пройшла Міжнародна наукова конференція «Періодичні видання в бібліотеках як інститутах національної пам'яті». У заході взяли участь і представники наукової книгозбірні УжНУ, зокрема з доповіддю про періодику як історичне джерело Закарпаття виступила директор установи Марія Медведь.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

СВЯТКУВАННЯ

День Перемоги в УжНУ

При профкомі викладачів і співробітників Ужгородського національного університету працює комісія з роботи з ветеранами Великої Вітчизняної війни на чолі з Беллою Петрівною Тросю.

Протягом року колишніх фронтовиків вітають із днем народження чи відвідують з іншої вагомої нагоди. Нині на обліку — 34 такі ветерани, але майже половина з них уже не в змозі пересуватися, тому 9 травня студенти факультету суспільних наук пішли до героїв війни додому з квітами й різними подарунками, щоб привітати зі святом, висловити свою шану тим, хто мужньо боровся з гітлеризмом.

Щорічно в нашому виші проводиться й вогник, приурочений Дню Перемоги над фашистськими загарбниками. Цьогоріч дійство пройшло за участі п'ятнадцяти винуватців торжества в напруженій та теплій домашній атмосфері.

Захід розпочався хвилиною мовчання за всіма загиблими у війні. З урочистим словом до ветеранів звернувся Б.Троя, голова профкому викладачів і співробітників УжНУ Тамара Суран. Студенти філологічного факультету співали фронтові пісні, декламували вірші, присвячені буремним подіям того періоду, зокрема відомого науковця й чудового лектора Віктора Ариповського. Потішили учасників члени хорової чоловічої капели «Боян». Пролунали й вітання від ректорату.

Приємно, що є чимало людей, котрі за покликом душі прагнуть допомогти ветеранам. Зокрема це й доцент кафедри психології Олена Попадич, яка надала певні кошти для придбання подарунків фронтовикам.

Загалом вогник пройшов доволі насичено й змістовно. Зворушили розповіді ветеранів, котрі попри вік зберегли оптимізм і бажання жити у вільній та незалежній державі. Слава героям!

Ніколетта БОКШАН, Христина КОВАЛЬ,
студентки відділення журналістики.

ВІТАЄМО!

У травні колеги, друзі та редакція «Погляду» долучаються до привітань таким іменинником:

Степанові МИХАЙЛОВИЧУ

Щиро вітаємо досвідченого наставника, заслуженого працівника фізичної культури та спорту України, професора С.Михайловича з 85-річчям! Більшу частину свого трудового життя Степан Олександрович віддав університету: 55 років завідував кафедрою фізичного виховання й нині передає досвід студентам. Прийміть найщиріші вітання з нагоди такої знакової дати! Зичимо Вам особистого щастя, успіхів, безмежної енергії та наснаги в повсякденних трудах. Хай чвітом і рясом збагатяться всі Ваші дороги, доля приносить удачу в усьому, дарує многі й благі літа!

Іванові САБАДОШУ

12 травня своє 70-річчя відзначив відомий мовознавець, професор, завідувач кафедри української мови І.Сабадош. Шановний Іване Васильовичу! Хай у Вашому домі завжди панує мир і злагода, у серці — доброта, у справах — мудрість та виваженість. Міцного здоров'я, достатку, доброго настрою на довгі роки!

Світлані ПАХОМОВИ

Науковець, професор, завідувач кафедри словацької філології Світлана Миколаївна Пахомова 17 травня відзначила теж знакову дату народження. Сердечно вітаємо щиро, чуйно, відповідальну ювілярку й бажаємо їй залишатися такою ж енергійною та невтомною, завзятою, турботливою та доброзичливою. Хай Ваша чуйність, невтомність, високий професіоналізм і бажання творити добро завжди супроводжують Вас!

Валентині БАРЧАН

30 травня ювілей у професора, літературознавця, першого завідувача кафедри журналістики й завідувача кафедри української літератури Валентини Володимирівни Барчан. Ваша невіддільна любов до краю, працелюбність та життєва позиція створили Вам добру славу та повагу серед колег і вихованців. Щиро бажаємо міцного здоров'я, бадьорості, творчого натхнення та всіляких земних гараздів. Нехай Вам усміхається удача, щасливою буде родина, а Господь примножує Ваші труди успіхами!

Наталії ВИГОДОВАНЕЦЬ

28 травня ювілейний день народження в поважного науковця та літературознавця, доцента кафедри української літератури Наталії Іванівни Вигодованець. Шановній ювілярці бажаємо, щоб кожна мить була сповнена славної надії, хай життєва дорога наповнюється щедрими плодами, здоров'я та радості Вам!

КРУГЛИЙ СТИЛ

Про інформаційний простір — із позицій національної безпеки

В облдержадміністрації відбувся круглий стіл під назвою «Захист інформаційного простору — складова національної безпеки України». Організаторами заходу виступили Інститут політичної регіоналістики УжНУ та Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Закарпатської облдержадміністрації.

Відповідно й модераторами виступили Марін Токар, директор вищеназваного Інституту, професор кафедри політології і державного управління нашого вишу, та Володимир Дупелич, начальник згаданого управління. Участь у заході взяли науковці Ужгородського національного університету, представники влади (зокрема перший заступник голови ОДА Андрій Сербайло), журналісти, а також гість із Києва — головний консультант Інституту законодавства Верховної Ради України, доктор юридичних наук Олег Олійник.

Засідання поділили на три дискусійні блоки. У першому фахівці розповіли про інформаційну безпеку України та зовнішньополітичні впливи, другий присвятили інформаційним війнам та шляхам

їх реалізації, а в третьому йшлося про роль ЗМІ в політичній консолідації українського суспільства в контексті загальнонаціонального й регіонального виміру. Після кожного блоку велось жваве обговорення питань, у якому, як і у виступах, були задіяні, зокрема, фахівці з кафедри європейського права і правознавства, міжнародних відносин, міжнародних економічних відносин, кафедри історії України, журналістики, соціальної роботи і соціології, політології і державного управління, кафедри адміністративного, фінансового, інформаційного та європейського публічного права.

Завданням заходу було вироблення критеріїв, рекомендацій для покращення безпеки інформаційного простору. Кожен із присутніх (серед них професори, доктори наук, доценти, аспіранти) мав змогу висвітлити свій погляд на цю проблему й запропонувати способи її вирішення.

Після завершення круглого столу учасники прийняли звернення, яке після доопрацювання внаслідок унесених пропозицій буде доведено до громадських інституцій та органів влади.

Вікторія РУЧАК,
студентка відділення журналістики.

ЗУСТРІЧІ

Лілія Гриневич стала гостем УжНУ, або За лаштунками законопроекту «Про вищу освіту»

Нещодавно Закарпаття відвідала Лілія Гриневич, голова комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України. У рамках цього візиту відбулася зустріч із студентами та професорсько-викладацьким складом Ужгородського національного університету. Ця зустріч проходила в залі засідань ученої ради за участі першого заступника голови облдержадміністрації Андрія Сербайла та ректора УжНУ, професора Володимира Смоланки як головуючого на заході.

Звичайно, уся увага була прикута до столичної гості. Пані Лілія розповіла про стан освіти в державі й про те, як можна якісно змінити галузь. Покращенню, вважає представниця парламенту, сприятимуть президентські вибори, унаслідок яких, очевидно, відбудуться позитивні зміни. Узагалі йшлося про законопроект «Про вищу освіту», за який про-

голосували в першому читанні у Верховній Раді. Л.Гриневич зауважила, що реформування системи вищої освіти в Україні сьогодні надзвичайно актуальне у зв'язку з останніми суспільно-політичними подіями в країні. І та проблема, що вища освіта завжди була сферою політичних інтересів у державі, нині постає особливо гостро.

У вищезгаданому законопроекті слід виділити кілька домінуючих змін, що стосуються, зокрема, забезпечення реальної фінансової, кадрової та академічної автономії для вишів. Цей правовий документ передбачає також запровадження системи зовнішньої оцінки якості вищої освіти, адже досі ВНЗ не мали відомостей про своїх випускників і не могли проконтролювати якість їх професійної діяльності за стінами навчального закладу.

Після короткого вступу зустріч проводилась у формі запитань і відповідей. Кожен присутній міг запитати гостю про те, що найбільше хвилює в галузі, що потребує першочергового розгляду. Питання звучали різного характеру: від загальнодержавного значення до питань місцевого рівня. Так,

порушувалася проблема співвіднесення рівнів оплати й навантаженості викладача, яке, до речі, в Україні в середньому становить 780 годин, тоді як у Європі — 500—600.

Велася дискусія й про надання університетам статусів дослідницьких, яке зніціював ректор УжНУ Володимир Смоланка. Пані Лілія зауважила, що не є прихильником будь-яких статусів: «Я вважаю, що у дослідницького університету прерогативою має бути організація наукових досліджень із пріоритетних напрямків науки в Україні».

Цікавим для студентської молоді виявилось запитання старшокурсниці відділення журналістики Юлії Дуб щодо можливості вибору предметів для слухачів і покращення здорової конкуренції між викладачами. Гостя відповіла, що в законопроекті «Про вищу освіту» саме зазначено, що 25% навчальних курсів студент може обрати самостійно. Для багатьох вишів України це серйозний виклик, і запропонований вибір безперечно спричинить здорову конкуренцію між наставниками.

Йшлося й про вимоги до наукових публікацій, цитувань для природничиків і представників гуманітарної сфери, про розподіл місць державного замовлення. У новому Законі українцям пропонують освітні ступені за такою градацією: молодший бакалавр, бакалавр і магістр, а також доктор філософії й доктор наук.

Загалом обговорення закону і з педагогами, і зі студентами є вкрай важливим, адже йдеться про наше спільне майбутнє та шлях до розвитку, до покращення, вважає пані Лілія.

На завершення зустрічі Л.Гриневич влучно підкреслила: «Нам певною мірою пощастило, адже часи, у яких ми нині живемо, увійдуть у шкільні підручники».

Олеся МАТІЙ,
студентка відділення журналістики.

УШАНУВАННЯ

День пам'яті й поваги

Уп'ятницю, 9 травня, в Ужгороді відбулися урочисті заходи, присвячені 69-й річниці Перемоги.

Цьогоріч традиційного параду та концерту до Дня Перемоги не відбулося у зв'язку зі складною суспільно-політичною ситуацією в країні та для уникнення конфліктів і провокацій. Ушанували героїв війни хвилиною мовчання й покладанням квітів до Вічного вогню. Водночас виконувач обов'язків міського голови Ужгорода Віктор Щадей пообіцяв, що влада привітає ветеранів зі святом. Зрештою людей, котрі прагнули вшанувати пам'ять загиблих від фашистських загарбників, було дуже багато. На питання, чи не бояться вони провокаторів, країни відповідали, що не страшно, а пам'ять героїв України потрібно вшанувати.

В очах людей читалася повага до ветеранів за їх жертву перед країною, за бажання, щоб лихо часів Другої світової ніколи

не повторилося. Мабуть, нині як ніколи кожен громадянин відчуває цінність тих героїчних зусиль у сорокові роки на благо нашого теперішнього мирного життя. Утім нинішня політична ситуація показує тільки те, що ми не цінували

й не берегли як слід скарб, який мали, а втративши, починаємо розуміти, наскільки коштовним він був. Його ж ціна — свобода нашої країни.

Христина КОВАЛЬ,
студентка відділення журналістики.

ЗАХОДИ

День Європи в УЖНУ

Свято, що є символом започаткування успішної моделі мирної співпраці між країнами. Держави Європейського Союзу відзначають його 9 травня. Україна, хоч і не є членом ЄС, долучилася до урочистостей у 2003 році та щорічно в третю суботу травня офіційно підтримує цю традицію. Ужгородський національний університет теж провів урочистий захід. Зокрема 12 травня в залі засідань ученої ради вишу пройшов круглий стіл на тему: «Без альтернативи? Європейська Україна, європейський регіон, європейський університет».

жав усім продуктивної співпраці. Перший заступник голови Закарпатської ОДА Андрій Сербайло підкреслив, що євроінтеграція дає стратегічний напрямок розвитку нашої області. Генеральний консул Словацької Республіки в Ужгороді Янка Бур'янова заперечила в підтримці сусідньою нам державою європрагнень України. Їх вітає й Угорщина, наголосив консул генерального консульства цієї країни в Ужгороді Ласло Віда.

Початком плідної співпраці стало підписання угоди в.о.проректора УЖНУ з науково-педагогічної роботи О.Сливкою та представником Пан'європейського університету в Братиславі Ю.Ковачем. Пан Юліус, зокрема, зазначив, що цей документ «дасть змогу обмінюватися науковими здобутками як студентів, так і викладачів. Крім того, закарпатські

Учасники круглого столу могли й подискутувати. Троє студентів та викладач склали одну групу. Кожна з команд готувала проект, у якому висвітлювала свої власні переконання, наводила аргументи та бачення питання.

Першу групу очолила М.Лендьял. Своєї презентації на тему: «Європейський виклик для України чи український для Європи?» підготували Анатолій Головка, студент 4-го курсу (спеціальність «Політологія»), Богдана Катриниць, студентка 3-го курсу («Міжнародні економічні відносини») та Іван Полюжин, магістрант («Правознавство»).

Друга група звузила тему, а саме: «Закарпаття: центр чи периферія Європи?» Наставником виступив Володимир Приходько, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин. Студенти Микита Найгебавер, 1-ий курс («Політологія»), Мар'яна Поп, 3-ій курс («Міжнародні економічні відносини») та Яна Феніч, магістрант («Правознавство»).

Третя група докладно зупинилася на темі: «Ужгородський національний університет: європейське розташування чи європейський зміст?». Керівник проекту В.Смолянко. Трьохкурсники Марія Бровді («Політологія»), Костянтин Мудренко («Міжнародні економічні відносини») та магістрант Микола Сюсько («Правознавство») спільно виклали основний зміст своїх позицій, власне бачення прогресивного розвитку альма-матер.

Після кожної презентації відбувалася вільна дискусія. Утім навіть відображені під час неї різні погляди залишили єдиним прагнення входження до складу ЄС. Як наголошували консули, шлях не об'єднати легким, але кожен громадянин повинен усвідомити

Модератором дійства стала М.Лендьял, доктор політичних наук, виконувач обов'язків проректора УЖНУ з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків.

«Ідея загальноуніверситетського круглого столу — започаткувати тиждень, під час якого кожна кафедра, кожен факультет пропонують якийсь формат святкування. Найактивнішим став факультет міжнародних відносин, що зініціював серію заходів, серед яких: зустрічі з консулами країн, що мають представництво на території нашої області, і з дипломатами. Кафедра політології та державного управління, своєю чергою, подала пропозицію організувати інтерактивні заходи зі студентами, конкурси, круглий стіл, присвячений президентським виборам», — зазначила Мирослава Олександрівна.

Із вітальною промовою виступив в.о. проректора УЖНУ з науково-педагогічної роботи Олександр Сливка, котрий поба-

студенти зможуть навчатися в нашому навчальному закладі». «У рамках цієї угоди найпріоритетнішою є підготовка спеціалістів з напрямку правознавства та інформатики. У майбутньому планується розширити коло спеціальностей», — розповів Олександр Георгійович.

значущість своїх дій, присутність у державних процесах. Європа йде нам на зустріч. Досвід інших держав відкритий, варто тільки вдало вивчити чужі помилки та старання й прямувати до своєї мети.

Ярослава БЕНЦА,
студентка відділення журналістики.
Роман СОВ'ЯК (фото).

УКРАЇНА НАДЗВИЧАЙНА

Українці, а саме конструкторське бюро Антонова, розробили літак із найбільшою у світі вантажопідйомністю — Ан-225 «Мрія». Спочатку він проектувався для транспортування космічних кораблів. Наразі «Мрія» виконує комерційні вантажні перевезення.
Джерело: <http://vsviti.com.ua/2013/09/ukrajina-nadzvyhajna/>.

ВЛАСНИЙ ПОГЛЯД

Дещо про Шевченка, Україну й патріотизм

Тарас Григорович Шевченко... Іноді мені здається, що дух цієї величної постаті досі витає між нами, закликаючи до правдивого слова, до боротьби, до свободи... Це — Богом дана людина, яка надихнула весь світ на новий етап творення чесного і патріотичного висловлювання. Своїм променистим словом Кобзар вплинув на літературне життя цілого світу. Особисто для мене Т.Шевченко — захисник Батьківщини, захисник цілої нації, муза для багатьох письменників.

Своїм словом він розбурхав заспані душі. Ось лише думка закарпатського поета І.Ірлявського: «Його слова — це жар багаття, що опромінило весь світ, це — сонце, запах і завзяття, закони правди, а печаттю над нами — віщий Заповіт». Як точно сказано про величну творчість Тараса Григоровича! Так само і в наших серцях повинні викарбовуватися важливі ідеї, які надихатимуть на нову та сучасну творчість.

Т.Шевченко — справжній патріот, який жив і працював заради процвітання свого краю. Запитаймо себе: а чи живуть у нашому сучасному світі ті, хто щиро любить свій край. Сьогодні з телеекранів та високих трибун звучать промови різних політиків про відданість Україні. Але, на жаль, здебільшого це тільки слова.

Щодо молоді, то тут багато говорити не потрібно, адже більшість юнаків і дівчат мріють покинути нашу вимучену державу і виїхати назавжди за кордон. Дуже легко любити Батьківщину, якщо вона процвітає, значно важче — коли вона слабка. Я не засуджую людей, які емігрували в чужі краї, але впевнена, що вони нещасні, бо не мають змоги дихати рідним повітрям.

Т.Шевченко був справжнім патріотом, який писав про любов до рідного краю, працював і жив задля його процвітання. Попри страдницьке життя, політичні утиски, ув'язнення, Кобзар усе ж таки зміг своїм могутнім голосом пролунати на весь світ.

І сьогодні, коли наша держава вкотре переживає нелегкі часи, так важливо пам'ятати полум'яне слово великого Тараса. Воно повинно надихати нас, допомогти вистояти, щоб знову ожила «добра слава, Слава України...»

Оксана ЛАБАНИЧ,

студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

КАЛЕНДАР

Краєзнавчі знаменні та пам'ятні дати 2014 року

ЧЕРВЕНЬ

- 1 — 70-річчя від дня народження Юрія Юрійовича ФІРЦАКА, фізика, доктора технічних наук. Народився в Бабичах Мукачівського району (1944 — 1992).
- 2 — 75-річчя від дня народження Івана Васильовича БРОВДІ, скульптора, живописця. Народився в Оноку Виноградівського району.
- 5 — 275-річчя від дня смерті Івана Олексійовича ЗЕЙКАНА, культурно-освітнього діяча Закарпаття кінця XVII — початку XVIII ст. Народився, імовірно, у Карачині Виноградівського району (1670 — 1739).
- 6 — 120-річчя від дня народження Луки Васильовича ДЕМ'ЯНА, прозаїка. Народився у Верхніх Воротах Воловецького району (1894 — 1968).
- 8 — 100-річчя від дня народження Петра ВЕЛИЧКА, полковника. Народився в Королеві Виноградівського району.
- 12 — 80-річчя від дня народження Антонія ЛЯВІНЦЯ, медика, громадського діяча. Народився у Воловці.
- 14 — 90-річчя від дня народження Михайла Дмитровича ЯНУТИ, громадсько-політичного діяча. Народився у Великих Лучках Мукачівського району.
- 17 — 140-річчя від дня народження Івана Івановича ДОБОША, педагога, громадсько-політичного й культурно-освітнього діяча. Народився в Дубині Мукачівського району (1874 — 1951).
- 17 — 90-річчя від дня народження Володимира Івановича ЛАДИЦЯ, поета, прозаїка. Жив і працював в Ужгороді (1924 — 1991).
- 17 — 75-річчя від дня народження Василя Васильовича ДЕЛЕГАНА, кандидата історичних наук, доцента, педагога вищої школи. Народився в Загатті Іршавського району.
- 20 — 50-річчя від дня народження Етелли Олександрівни ЧУПРИК, музиканта-піаністки, заслуженої артистки України. Народилася у Виноградові.
- 21 — 70-річчя від дня народження Ельвіри СЕКЕРЕШ, заслуженого вчителя школи України, відмінника народної освіти. Народилася в Нижньому Коропці Мукачівського району (1944).
- 22 — 110-річчя від дня народження Йосипа Васильовича ЖУПАНА, прозаїка. Народився в Бородівці Мукачівського району (1904 — 1987).
- 22 — 70-річчя від дня народження Петра Андрійовича ФЕЛДЕШІ, заслуженого художника України, лауреата обласної премії ім. І.Бокшая та А.Ерделі. Народився в Мукачеві.
- 22 — 60-річчя від дня народження Івана Васильовича ЧОПЕЯ, доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України. Народився в Кошельові Хустського району.
- 24 — 75-річчя від дня народження Петра Івановича ЧАСТО, прозаїка.
- 25 — 60-річчя від дня народження Марії Василівни ЮРТИН-ПІСНОЇ, підприємця. Народилася в Майдані Міжгірського району.
- 28 — 69-річчя возз'єднання Закарпатської України з Україною.
- 29 — 90-річчя від дня народження Леонтія ЛИЗАКА, релігійного діяча, публіциста. Народився в Ужгороді (1924 — 1986).
- 30 — 130-річчя від дня народження Ерне СЕЙПА, угорського поета, письменника, журналіста, драматурга. Народився в Хусті (1884 — 1953).
- 30 — 90-річчя від дня народження Світлани Іванівни ПАЩЕНКО, доктора медичних наук, громадської діячки (1924 — 2002).
- 30 — 70-річчя від дня народження Яноша БАРЧІ, лікаря-стоматолога. Народився в Мукачеві.

У червні відзначається:

65-річчя заснування газети «Вісті Ужгородщини». До 1990 р. часопис мав назву «Вогні комунізму» (1949).

30-річчя заснування Угорського літературного клубу ім. Дюли Іллеша в Берегові.

За інформацією Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Ф.Потушняка.

КРУГЛИЙ СТИЛ

Про вибори: дискусійно, але без агітації

У залі вченої ради УжНУ відбувся круглий стіл на тему «Вибори Президента України 2014 року: внутрішньо-політична ситуація, міжнародні впливи та суспільні очікування». Захід організували в рамках Всеукраїнського фестивалю науки та святкування Дня Європи в Ужгородському національному університеті.

Першою до слова запросили в. о. проректора з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків, завідувача кафедри політології і державного управління, директора Інституту Центральної Європи УжНУ Мирославу Лендєл. Вона наголосила, що не варто використовувати це засідання як агітаційний майданчик і

побажала всім хорошої дискусії. З вітальними словами також виступили заступник директора Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень в Ужгороді Андрій Крижевський та головний редактор газети «Фест» Василь Ільницький, котрий, своєю чергою, закликав усі установи в Україні зосередити увагу на співпраці. На заході були присутні й викладачі, студенти (спеціальність «Політологія») та представники ЗМІ.

Круглий стіл умовно поділили на тематичні блоки. У першому («Загальноукраїнський контекст президентської кампанії-2014») учасники представили свої доповіді. Зокрема завідувач кафедри теорії та історії держави і права, член-кореспондент Національної академії правових наук, професор Василь Лемак виступив на тему «Вибори Президента України: передумови. Зміст і значення для на-

ціонального правопорядку», наголосивши, що подібної «унікальної правової ситуації не мала жодна країна». На думку науковця, наша держава отримала своєрідний колапс влади. Михайло Савчин, консультант Інституту правової політики, доцент факультету європейського права та правознавства, розглянувши «державний континуїтет і президентські вибори 2014 року в Україні», критично охарактеризував діяльність Конституційного суду та схвалив можливість перевиборів. Декан факультету суспільних наук, професор Юрій Остапеч, мав оригінальну доповідь: «Президентські вибори: переможець отримує все». При цьому наголосив, що керівник країни повинен «рівнозначно представляти інтереси всіх регіонів. Це важко, але можливо. Новообраний глава держави має показати, як жити по-новому, і займати цю посаду не менше

2 термінів». Валентин Буркало, доцент факультету суспільних наук, оглянув «антиолігархічний потенціал президентської виборчої кампанії» та зазначив, що останнім часом в Україні збільшилася кількість олігархів і «ми повинні робити дещо більше ніж формувати суспільство». Ще один доцент факультету суспільних наук, Анна Глухова, говорила про «вибір для майбутнього України» й наголосила на необхідності посилити функції правової системи, переглянути статус держави, розвивати міжнародні відносини та співпрацю з університетами й іншими закладами науки.

Відтак розгорілася цікава дискусія, зокрема щодо позицій Заходу та Сходу України. Кожен мав можливість висловлюватись і обстоювати свій погляд.

У другому й третьому тематичних блоках, щодо «регіональ-

них особливостей сприйняття і підготовки до виборів Президента України» та «етнополітичного й міжнародного вимірів позачергових президентських виборів в Україні», учасники послухали доповіді, які представили, зокрема, професор факультету суспільних наук, директор Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики Маріан Токар («Позиціонування регіональної еліти Закарпаття в президентській кампанії 2014 року») та доцент факультету міжнародних відносин Антоніна Стряпко («Вибори Президента України очима німецьких ЗМІ»).

Загалом, підбиваючи підсумки конференції, учасники дійшли висновку, що вибори в Україні повинні відбуватися, адже тільки так можна покращити суспільно-політичну й економічну ситуації в Україні.

Ірина ШТЕН,

студентка відділення журналістики.

ПОСТАТІ УЖНУ

Степан Поп: «Ми просто творили науку»

Його двері для студентів завжди відчинені. Він ніколи не відмовить у допомозі, якщо бачить у молоді потяг до знань. Вважає: аби чогось досягнути, потрібно плідно й несповнаючи працювати. Юнаки й дівчата цінують його за мудрість, людяність, порядність і той колосальний досвід, який передає всім, хто хоче вчитися. ВІН — Степан Степанович ПОП — доктор фізико-математичних наук, соросівський професор, заслужений діяч науки і техніки України, декан географічного факультету, завідувач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування.

— Степане Степановичу, чому обрали саме фізичний факультет?

— Чому фізичний? Тому що мав нахил до точних наук і взагалі до природознавства в широкому контексті. Мабуть, генетично закладено. Це не мій здогадок, а моїх предків. По-перше. По-друге, вчився у такий час, коли фізика й узагалі точні науки були в пошані. І суспільство потребувало відповідних знань для розвитку. Ми стояли на порозі усіх тих досягнень, які потім дійсно зреалізувалися. Наприклад, я тепер географією займаюся. Тоді до цієї науки ставилися несерйозно. Вважали, що вона непотрібна, адже все вже знаємо, все вже відкрили, а отже, географам нічого робити. Такі думки панували навіть у владних структурах. А ось до фізиків, інженерів виявляло величезну пошану. Невипадково, коли вступили на фізичний факультет, то нам до стипендії за рахунок військового комплексу ще й доплачували, не зважаючи на те, чи будемо йому потрібні. А на таких спеціалістів «оборонка» все ж розраховувала. Отже, ми профзорієнтовувалися на вимогу часу.

— Що Вас більше вабило: наука чи педагогічна діяльність?

— Я не планував, якою діяльністю займатимусь: педагогічною чи науковою. Для початку потрібно було стати фахівцем. Закінчивши фізичний факультет у 1964 році, вступив до аспірантури. І відразу ж почав викладати. Через рік зі стаціонарної аспірантури перевівся на заочну й улаштувався старшим науковим працівником проблемної науково-дослідної лабораторії, паралельно викладав. Зокрема — загальний курс фізики біологам, медикам, лабораторні роботи

проводив зі студентами. Це все давало можливість удосконалюватися, працювати над собою. Викладати — не просто прийти й прочитати з конспекта лекцію. Ми, фізики, так готувалися до заняття, що ставали біля дошки й проводили пару, не заглядаючи в записи. Я читав «електрику», «оптику», «магнетизм», «механіку», «молекулярну фізику»... Напрацював колосальний досвід у молоді роки. При цьому встигали ходити в гори, за дівчатами бігати й учитися. Був величезний ентузіазм. Працювали активно. Навіть у суботу й неділю сиділи в бібліотеках. У мене — величезна домашня книгозбірня зі спеціальною літературою, яку не знаю кому передати. Нікому нічого не потрібно. А є ж процес роботи над собою. До того ж ми тоді просто творили науку.

— Якого напрямку стосувалися Ваші перші наукові проекти?

— Кажуть, є теорія, за якою людина через сім — десять років повинна змінити напрямок діяльності, аби досягти нових горизонтів. Так було й у мене. Після кандидатської дисертації, яку захистив із взаємодії елементарних частинок між собою, повністю залишив досліджений напрямок і перемкнувся на взаємодію частинок із поверхнею твердого тіла, що тоді вважалося актуальним для термояду, космосу, військових цілей. Зрештою, докторську робив у зовсім новій, так би мовити, площині, яку у світі ще не освоїли. У результаті дослідження пощастило видати першу у світі відповідну книжку — «Іон-фотонна емісія металів». А це зовсім непросте було зробити. Для початку довелося провести експеримент, побудувати установку, отримати результат, а потім уже писати. Так творилася наука. Дуже того, щоб вона розвивалася, необхідно вкладати чималі кошти, виховувати людей, котрі бачать горизонти й можуть ставити завдання з виходом на певні результати. Від правильного підходу залежить успіх. У фізиці ж ти або зробив щось і даєш точний підсумок досліджень, або тебе «з'їдять».

— Ви понад сорок років очолюєте проблемну науково-дослідну лабораторію. Вона й сьогодні функціонує?

— Із 1972 року очолюю проблемну науково-дослідну лабораторію фізичної електроніки. Вона є й сьогодні, а я залишаюся її громадським керівником. Також був завідувачем соліднішої наукової установи, яка фінансувалася в Радянському Союзі за науковими програмами. Загалом більшу частину молодих років працював переважно в науці і поєднував її з викладацькою роботою. Згодом,

Фото: Ніколетти БОКШАН

у 90-их роках, коли припинили фінансування, став займатися педагогічною діяльністю. Усе життя керував науковими проектами. Запросило мій відправити 50 студентів на конференції в Ригу, Вільнюс, Таллінн, Новосибірськ. Не існувало проблем із коштами. То були часи великого піднесення науки, часи творення науково-технічної революції, у результаті якої прийшли перші комп'ютери, обчислювані машини. Вони стали результатом гігантської праці фізиків. Хто б 20 років тому думав, що в нас у руках буде і телебачення, і радіо, і бездротовий зв'язок? То прийшов такий період, коли до фізики, техніки в молоді існував неабиякий потяг. Сьогодні, прикро, навпаки. Усі йдуть у депутати, економісти, адвокати.

— Іншою спонсори вкладають гроші в проекти наших науковців?

— Нині практично ні. Ми мали чотирирічний проект, який фінансувала Франція. Потім завершили його, і я зайнявся географічним факультетом. Сьогодні якщо нашим науковцям принести гранд, то вони його не виконають. Немає вже тієї віддачі, втрачено вміння, обізнаність в інформаційному просторі. Коли ми працювали за радянських часів, то знали що робиться в Білорусі, Америці, Японії. На конференціях ретиналися кожні два роки. Із Франції приїжджали до нас у лабораторію, ми дискутували, тут проводили конференції, їздили на них усюди, де проводилися.

— За всю науково-дослідницьку діяльність Ви мали чимало проектів. Виділяєте з-поміж них якийсь особливий, який вважаєте найкращим?

— Упродовж усього життя в мене було більше півсотні різних проектів. Сьогодні ж залишився тільки один — науково-технічний. Раніше ж мав не менше двох, а то й 4 — 5 на рік. Практично не обходилося без державних проектів. Який із них найкращий? Якщо за якістю результату, то це пов'язаний із розробкою лікарського томографа. То був прорив. Професор Дробнич, мій учень, захистив потім дисертацію за відповідним напрямком. Мова про своєрідний проект із розробки нового у фізиці методу (дослідження на атомному рівні) та створення установки під його реалізацію. Ми дістали патент на метод і прилад, що розробили. Такі патенти вважають проривом у світовій науці. Мали й інші цікаві проекти, пов'язані, зокрема, із мікроелектронікою, термоядом...

— У студентські роки був викладач, науковий керівник, на якого Ви рівнялися?

— У студентські роки в нас викладачі були досить таки скромними, відданими своїй справі, такі як Мотря Братійчук. Молода тоді наставниця, яка потім тривалий час очолювала астрофізичну лабораторію. Вона читала фізику. Перший рік у нас викладав і славнозвісний Дмитро Чепур, котрий приїхав із Києва. Наставники бачили здібних, обдарованих студентів, із котрих можна когось виховати. Педагоги вкладали в нас душу. Уже з другого курсу професор Записочний, котрий у мене був керівником кандидатської дисертації, залучив до роботи на кафедрі. На другому курсі побачив, що я щось трошки метику й забрав до себе на півставки для роботи за договором. На четвертому році навчання ми вже мали семимісячну переддипломну практику. Я потрапив у Ленінградський фізико-математичний інститут ім. Абрама Іоффе. На той час це була передова фізична школа, і сьогодні нею залишається. Там у мене керівником був професор Дукельський із елітної родини. Його батько, відомий на той час професор, писав Леніну лист від імені російської інтелігенції. Надзвичайно інтелігентна людина, яка дала мені певні ази, що допомагали ставати на ноги як науковцю. У цьому інституті я отримав необхідні навички й зробив першу наукову роботу. Тут же захистив кандидатську дисертацію. Із Дукельським залишилися в дружніх стосунках, листувалися, вітання передавали на свята. На мою шляху траплялося чимало знаменитих учених, котрі допомагали рости. Наприклад, академік Арцимович — унікальна особистість. Він був у нашій лабораторії, бачив, із яким ентузіазмом працюємо, що хочемо щось зробити, але маємо

слабку матеріальну базу. Тоді й запропонував свою допомогу.

Нас готували для наукової роботи. Ось більшість випускників і стала кандидатами, докторами наук.

— Тепер молоді вчені бажать працювати за кордоном. Чи була у вас така можливість?

— У Європі я побував майже в усіх солідних наукових установах. У Парижі мали проект, який вели 5 років. У столиці Франції півроку працював у їхніх школах. У 90-их роках, коли вже наш народ здобув незалежність, мене запрошували в Кембридж, аби там працювати й представляти інтереси держави в плані екології. На той час був депутатом обласної ради й очолював комісію з національного природокористування. Тоді саме шукали представника в Україні, котрий би опікувався проблемами екології й сталого розвитку. Також мав запрошення в Петербург, у Москву, Київ, але... Ніколи не виникало бажання виїхати із Закарпаття. Я горянин, патріот.

— А як у Вас складаються стосунки зі студентами?

— «Люби ближнього, як самого себе», тому двері в мене завжди відчинені, студенти можуть прийти спитати, попросити книжку з бібліотеки, порадитися. Я відкритий і завжди спілкуюся з молоддю із задоволенням. Якщо людина чогось прагне, то, звичайно, допомагаю. Тому студенти, думаю, не дадуть мене образити.

— Чим полюбляєте займається на дозвіллі?

— Захоплююся садівництвом, виноградарством. Маю гарні персики, які щеплюю, європейські сорти винограду, грона яких важать по два з половиною кілограми.

— Як науковець, що порадили б аспірантам?

— Важко сказати, що б я порадив, бо не завжди бачу той серйозний підхід до науки, який мав місце в нас. Ми буквально горіли нею, в її ім'я могли навіть пожертвувати чимось. Істина пізнання була дорога. Сьогодні теж є досить здібні, талановиті студенти, аспіранти, але вони стали більш прагматичними: хочуть усе швидко й відразу, а в житті так не виходить. І досвід, і мудрість здобуваються невеличкими кроками. Утім, можливо, час ставить інші вимоги. Та попри це бажано науковцям творити, горіти, бачити свої позитивні сторони, у чому найефективніше можна реалізувати себе, до чого більше душа лежить, віддатися сповна творчому процесу, а результат прийде лише після плідної праці.

Вікторія ЧЕРНЯК,

студентка відділення журналістики.

ПРОБЛЕМА

Чому «цвіт нації» в'яне?

Споконвіків юність розглядали як найбільш значимий період життя, що характеризується власною ідентифікацією особи, творчими порухами та радикальними діями. Недарма Ж.-Ж. Руссо називав молодість «другим народженням людини», а Д. Байрон стверджував, що в цей період будь-яка круча є леєю. Як відомо, Білл Гейтс заснував компанію «Майкрософт» у 20 років, у 24 Джеймс Камерон зняв свій перший фільм, цього ж віку був і Дейл Карнегі, коли зачитав першу лекцію з ораторського мистецтва. Утім чому навіть за наявності непересічних здібностей подібні приклади сприймають як феноменальні?

ЮНЕСКО окреслює юність як період від 17 до 25 років. У Законі «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» «цвіт нації» обмежується рамками 14 — 35 років. У будь-якому випадку на думку одразу спадають буремні студентські роки, із психологічного погляду — етап становлення характеру та інтелекту індивіда. Здавалося, шлях до великих звершень широкий та пологий, та чи всі молоді люди готові крокувати ним із високо піднятим підборіддям?

«Під час першого тижня навчання я була настільки розгубленою та розчарованою, що хотіла все кинути, — розповідає студентка І курсу філологічного факультету Ганна Шміляк. — Присила маму забрати мене звідси, та вона радила трохи потерпіти, щоб потім перевестися на заочне відділення. Через новий режим навчання особливих труднощів не виникло. Справа була в самому університеті, який здавався мені схожим на пустелю або ж сірникову коробку. Із закладом гармоніювала

й когорта однокурсників. Воднораз у мене склалося враження, ніби цим людям у житті геть нічого не потрібно. До того ж я поселилася в гуртожитку, а це мов зайняти нову посаду, у якій нічого не тямиш. Простіше кажучи, протягом перших двох тижнів я зеленого поняття не мала, що це стоїть. Цим драгувала сусідок. Налагодити з ними стосунки вдалося далеко не одразу.

Варто відзначити, що подібні меланхолійні настрої властиві здебільшого тим, хто лише ступив на шлях до майбутньої професії. Люди, котрі вже встигли «збити в молоці масло», налаштовані оптимістичніше, адже краще знають, куди саме їм рухатися. Це доводить Оксана Горзов: «Цьогоріч я закінчую факультет міжнародних відносин та отримаю спеціальність економіста-міжнародника й перекладача-референта. У майбутньому хотіла б займатися перекладами та працювати в солідній фірмі. Сподіваюся, завдяки своїй професії побачу весь світ. Вірю, що мої плани реалізуються, адже за час навчання в університеті отримала значний обсяг знань (за це вдячна викладачам, які допомагали нам упродовж 5 років). Тим більше, нині ми будемо нову державу, у якій молодь буде рушійною силою. Вірю: нам вдасться збудувати сильну Україну!»

На жаль, так бадьоро діляться своїми планами далеко не всі. Крім того, дехто чи то через стриманість, чи то через сором воліє замовчувати свої депресивні стани. Виділимо кілька причин, які наразі можуть вибити молодшу людину з колії та увігнати в апатію:

— різка зміна обстановки (у випадку вступу до університету);

— нестабільна ситуація в Україні;

— туманна перспектива майбутнього (працевлаштування, житло тощо).

Опитування громадської думки Центру Разумкова («Українського центру економічних та по-

літичних досліджень») засвідчило: «Відчуття страху перед майбутнім властиве більше ніж кожній 10-ій молодій людині. Відчуття впевненості в собі властиве лише трохи більш ніж кожному 20-му... Щасливими почуваються 6,5% молодих людей. Соціальної перспективи в Україні не бачать дві третини молоді. Кожна четверта молода людина боїться злиднів»*.

Хіба є вихід із цієї «селінджерівської прірви»? Про те, як сконструювати собі драбину нагору, розповідає Оксана Ковач, психолог Берегівської ЗОШ №1: «У нашому житті все змінюється, адже життя не ділиться на чорне й біле, воно безперервне. Тому кожний етап, кожна сходишка життя дані для того, аби їх пройти, подолати, перебороти. А все нове дає початок чомусь прекрасному. У новій обстановці слід бути «посередини». Триматися обох берегів доти, доки не проникнешся сталою атмосферою. Будь-які революція чи боротьба дають і втрати, і кров. Але таке життя. Потрібно приймати все, що посилає нам Божа воля. Значить, так треба. Обставини самі по собі нічого не свідчать: ні горя, ні радості. Важливо, як ми реагуватимемо на них. Кожна маленька пташечка колись виростає і, розправляючи крила, підноситься в небеса. Покидаючи рідне гніздо, шукає свій шлях. Так і людина мусить «доріти» і відправитися на пошуки себе як особистості. Університет допомагає знайти той орієнтир, який укаже на правильний шлях. Головне — іти життям із холодним розумом, гарячим серцем і доброю душею. Не боятись помилятися, уміти чекати й дочекатися найкращого».

Як-то кажуть, усі хвороби — від нервів. Тож відкиньте страхи, довіряйте орієнтирам та впевнено й цілеспрямовано розкривайте свій потенціал!

* Джерело: <http://old.niss.gov.ua/monitor/april08/27.htm>.

Елізавета ЗЕЛЕНЮК,

студентка відділення журналістики.

ОЛІМПІАДИ

А вони всі такі... масажні!

На базі факультету здоров'я людини проведено олімпіаду з класичного масажу. У ній брали участь студенти 2, 4, 5 курсів як стаціонару, так і заочної форм навчання. Організатором заходу виступив доцент Ф. Філак. Фелікс Георгійович зокрема зазначив: «Кожній людині для зміцнення здоров'я варто раз у рік проходити загальний масаж. Організувавши ж олімпіаду з нього, ми прагнули довести, що масаж потрібний усім і найкраще його робити у фахівця, а не в самоучки».

Загалом дійство пройшло в спокійній та гармонійній атмосфері за тихої й приємної музики. Журі уважно спостерігало за роботою конкурсантів. До речі, перше місце в класичному масажі посіла Софія Кузьма, а в загальному — Річард Жидик. Чимало охочих прийшли подивитись і на майстер-класи. Подібні ж заходи-змагання плануються проводити надалі. Більше того, студенти спробують підкорити й закордон.

Ніколетта БОКШАН,

студентка відділення журналістики.

ЛЕКЦІЇ

За бюджетний контроль

Нещодавно в альма-матер відбулася публічна лекція під назвою «Громадський бюджетний контроль». Доцент Т. Бутурлакіна зазначила, що організація бюджету повинна бути прозорою та демократичною, а всі офіційні заяви, постанови необхідно зробити доступними для громадськості. Приміром, як це робить офіційний сайт УжНУ (публікація наказів, протоколів тощо).

Із метою покращення пошуку потрібної інформації заслуговує уваги ідея створити на інтернет-ресурсі окремих розділ, де публікуватимуться офіційні документи. Наша альма-матер має відповідних фахівців, тому може виконувати функцію бюджетного контролю в краї. Такого висновку дійшли учасники лекції.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентка відділення журналістики.

Умерти ненародженням

Весна. Травень. Цей місяць обов'язково асоціюється й із Днем матері. День, коли кожна дитина поспішатиме привітати свою неньку. Хтось ранком приготує їй смачний сніданок і каву, хтось подарує букет квітів, а комусь залишається принести їх лише на кладовище... Привітають усі, крім ненароджених. Точніше, котрі мали народитися, але не судилося. Не судилося, бо так захотіла мама, так захотіли її батьки. Відчайдушний крок — аборт. Кожний зважується на нього в силу якихось власних причин. Та рік у тім, що насправді виправдання нема.

Не секрет, що в Україні зроблених абортів набагато більше ніж в інших країнах Європи, хоч кількість перших деякою мірою й знижується. Переривання небажаної вагітності знаходиться в центрі уваги основних соціальних проблем. «Аборти роблять у різному віці, але найнебезпечнішим він є для молодих жінок, які ще не народжували» — зазначає Іван Хаца, акушер-гінеколог, професор кафедри акушерства та гінекології медичного факультету УжНУ.

— Які ускладнення найчастіше виникають у жінок, котрі зробили аборт?

— Аборт може викликати близькі та віддалені ускладнення. До перших відносять кровотечі, гострі запалення, травми статевих органів, до інших — хронічні запалення,

вторинне безпліддя. У кожному випадку спостерігаються гормональні розлади статевої сфери, які негативно впливають на матку, яєчники, молочні залози й можуть викликати в них утворення доброякісних пухлин, які мають ризик переродження в злоякісні процеси. Чимало жінок переживають тривалі й важкі наслідки на психологічному рівні, що проявляється в докорах сумління, моральних розладах, депресіях та інших порушеннях.

— Чи має значення те, на якому етапі відбувається

переривання вагітності?

— Звісно, ризик ускладнень залежить від терміну вагітності. Найменш небезпечним аборт є при терміні вагітності до 12 тижнів і може бути виконаний у цей період, згідно із законодавством, за бажанням жінки. Із цього терміну до 22 тижнів ризик ускладнень значно зростає, і тому вагітність може бути перервана тільки за наявності медичних показів з боку матері або плода за дозволом спеціальної абортної комісії.

— Як впливає аборт на

здоров'я матері та її майбутніх дітей?

— Однозначно можна сказати, що аборт у будь-якому випадку негативно впливає на здоров'я жінок. У більшості з них спостерігаються негативні зміни, насамперед гормональні порушення. Спочатку вони непомітні, наслідки виявляються через тривалий час. Розвиток деяких ускладнень може бути причиною як вторинного безпліддя, так і негативно відбиватися на здоров'ї майбутніх дітей, особливо у випадках передчасних пологів і народження незрілих малят унаслідок післяабортних ускладнень.

— Що, на Вашу думку, може зменшити кількість абортів в Україні?

— Протягом останніх двадцяти років кількість абортів в Україні значно знизилася. Це досягнуто за рахунок змін у ставленні жінок до такого втручання, завдяки широкій просвітницькій діяльності багатьох зацікавлених осіб, розробки й доступності ефективних сучасних засобів контрацепції з можливістю індивідуального підбору для кожної жінки. Продовження подібної діяльності дозволить зменшити кількість абортів в Україні. До речі, вони позначаються не лише на фізичному здоров'ї. Про шкоду на духовному рівні — у розмові з отцем Марком, настоятелем Свято-Воскресенського чоловічого монастиря в Ужгороді.

— Наскільки цей гріх великий?

— Коли мама дає дозвіл убити свою дитину, то це дуже страшний гріх. Адже у світ прихід кожному дає саме Господь, і тому ніхто не має права, крім нього, розпоряджатися життям людини, навіть якщо та живе в утробі лише один день.

— Кого потрібно звинувачувати в дітовбивстві: жінку чи чоловіка?

— Знаєте, цю провину не можна розділяти, адже відпо-

відальність покладається на обох. Є значна кількість випадків, коли сімейні пари через страх життєвських проблем чи якихось суспільних потрясінь зважуються на цей крок. Звичайно, останнє слово завжди за жінкою, яка повинна пам'ятати: дав Бог дитя, то дасть і на дитя.

— Буває, що матір не вбиває свою дитину в утробі, а після народження залишає в дитбудинку: що страшніше?

— Страшно все, тому що завжди потрібно бути біля своєї дитини, давати їй тепло. Можливо, сумління в матері з часом прокинеться, і тоді вона обов'язково забере свою кровинку й належно виховуватиме. Материнство — велика відповідальність, тут не можна керуватися якимись життєвськими критеріями. Церква засуджує тих, хто виправдовує аборт, адже це рішення, приймати які ми не маємо права. Хоч унаголосити, що батьки, котрі, незважаючи на жодні вмовляння близьких, на спокуси зробити аборт чи залишити дитину в інтернаті, беруть на себе відповідальність батьківства, за Господню милість від свого сина чи доньки матимуть велику вітху й радість.

— Чи можливо спокутувати гріх дітовбивства?

— Мати-Церква вчить, що Господь каже: «Немає жодного гріха, який би я не пробачив», треба просто сильно каятися протягом усього свого життя, творити багато добрих справ і тасемно давати милостиню. Чимало жінок приходили до мене й калялися, запевняли, що якби повернути час назад, ніколи б не зробили цього гріха. Тож щоб не ступити на такий страшний шлях, знайте: коли Господь благословляє народитися новій людині, нічого боятися не треба. Усе в нашому світі коїться за Божим помислом.

Антоніна КОРНУТА,

студентка відділення журналістики.

КОНФЕРЕНЦІЇ

Свято словакістики в УжНУ

Знагоди 20-річчя словацького відділення УжНУ кафедра словацької філології провела міжнародну наукову конференцію «Словакістика в Україні». Співорганізаторами заходу, що відбувся в одній із конференціо-зал Ужгорода, були науково-дослідний центр словакістики Slovak AID та Українсько-словацький інститут гуманітарних ініціатив.

Форум розпочався зі вступного слова-привітання завідувача кафедри, професора Світлани Пахомової, котра розповіла про історію створення підрозділу та пройдений ним славний шлях. До святкування ювілею долучилося чимало гостей: в. о. проректора УжНУ Мирослава Лендвел, генеральний консул Словацької республіки в Ужгороді Янка Бур'янова, головний директор секції міністра Міністерства закордонних справ Словацьчини Станіслав Вало, начальник відділу національності та релігій Закарпатської ОДА Анатолій Салай, представник департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації Оксана Довганич та декан філологічного факультету Галина Шумицька.

На заході почесними грамотами від керівництва університету, ОДА, міської ради нагородили всіх працівників кафедри; також після виступу професора Павла Чучки студенти під керівництвом свого викладача Мартіна Беніковського виконали народні пісні й танці. Була організована й книжкова виставка-продаж.

Загалом у роботі форуму брали участь науковці з Пряшева, Братислави, Трнави, Загреба, Києва, Львова, Рівного, Кіровограда, Дніпропетровська. Секційні засідання проводилися за трьома напрямками: «Словацька мова на слов'янському фоні», «Словацька мова в синхронії і контактах» та «Словацька література в часовій рефлексії та зв'язках». До програми заходу входила також екскурсія в село Сторожниця, знайомство з місцевою словацькою національною меншиною й Товариством ім. Л.Штура.

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.

НА ПОШАНУ

«Вільнодумець Петро Лодій:
250-річчя від дня народження
вченого, педагога й філософа
(1764 – 1829)»

Саме під такою назвою у відділі карпатики УжНУ пройшла книжкова виставка на пошану видатному представнику закарпатської прогресивної інтелігенції. Петру Дмитровичу присвячені численні публікації, зокрема дослідження Т.Байцури «Закарпатоукраїнська інтелігенція в Росії в першій половині XIX століття» (Братислава—Пряшів, 1971 р.); Є.Недзельського «Очерк карпаторусской литературы» (Ужгород, 1932); В.Бірчака «Літературні стремління Підкарпатської Русі» (Ужгород, 1937); Ю.Яворського «П.Д.Лодій вь изображеніи польскаго романиста» (надруковано в часописі «Карпатский свѣтъ». — №5—6. — 1930. — С. 1017—1021). Також інформація про життя й діяльність Петра Лодія можна знайти на сторінках «Истории Подкарпатской литературы» (Ужгород, 1942), «Исторії Закарпаття в біографіях і портретах» (автор — Д.Данилюк).

Серед унікальних екземплярів виставки — переклад праці німецького філософа Х.Баумейстера, який здійснив П.Лодій (Львів, 1790 р.). Книжка, видана ще у XVIII столітті, має для нас значну історичну цінність. Привабливе й зовнішнє оформлення — вишукане конгревне тиснення із золотистою фольгою.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

У подарунок – виставка!

Студенти університету знайомляться з науково-творчим доробком В.Задорожного та матеріалами про нього.

Відділ карпатики Наукової бібліотеки УжНУ долучився до привітань В.Задорожного з нагоди його 75-річчя. Форма своєрідна — книжкова експозиція під назвою «Науковий доробок професора Володимира Задорожного». На вітрині були представлені такі видання: наукові збірники «Історична школа професора Володимира Задорожного» (Ужгород, 1999) та «Дар служити науці» (Ужгород, 2001), навчальний посібник «Курс історії української культури IX — XXI ст.» (у співавторстві з Ю.Кіндратом; Ужгород, 2009), «Товарне виробництво і торгівля на західноукраїнських землях» (Львів, 1989), бібліографічний покажчик «Професор Володимир Задорожний» (Ужгород, 2000), «Наукова еліта Закарпаття» (де серед докторів наук, професорів УжНУ є і Володимир Євгенович; Ужгород, 2005), історико-бібліографічний нарис «Вчитель і учень» (автори М.Вегеш, Л.Горват; Ужгород, 1998), «Науковий вісник УжНУ. Серія «Історія», у якому опубліковано чимало статей ювіляра.

Чільне місце на експозиції займає й «Енциклопедія скачаної України» (Київ, 2010, Т.10), де можна теж знайти інформацію про В.Задорожного.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Є з чим готуватися до магістратури!

У прес-клубі молодого журналіста «Медіаперспективи» відбулася презентація навчально-методичного посібника для підготовки до вступних випробувань «Магістратура з журналістики». Над ним працювали викладачі кафедри журналістики: укладачі — Василь Путрашак, Галина Шаповалова, Василь Шаркань, Ярослава Шебештян та Галина Шумицька; дизайн — Леся Поліха; науковий редактор — Юрій Бідзіля, технічний редактор — Віталій Завадяк.

«Частіше своїми здобутками у прес-клубі хвалитесь ви, студенти. Сьогодні ж викладацький колектив вирішив потішити вас», — такими словами розпочала презентацію доцент Галина Шумицька. Також вона розповіла, що стимулом до підготовки збірника стало запровадження в минулому році Міністерством освіти і науки України перехресного вступу до магістратури, зокрема на спеціальність «Журналістика». Наш декан акцентувала увагу на тому, що база тестів, уміщених у виданні, буде апробована цього року під час вступних іспитів до магістратури.

Свою чергою, доцент Ярослава Шебештян зауважила, що для укладання збірника принципим є розуміння університету як дослідницького навчального закладу: «Ми намагалися втілити підхід прозорості, тобто рівності можливостей при вступі, і уникати двозначностей, які є предметом активних дискусій у журналістикознавстві. Тому брали до уваги передусім ті проблеми, аспекти й питання, які зафіксовані у відповідних академічних джерелах».

Доцент Галина Шаповалова у вступі зосередила увагу на струк-

турі посібника. До його змістових блоків увійшли: історія журналістики, теорія і практика журналістської творчості, сучасна українська мова в засобах масової інформації та основи журналістикознавчих досліджень. «Наукова складова є важливою частиною вашого навчання в університеті. Упродовж чотирьох років ви працювали над своїми науковими роботами, відчули їх смак, маєте уявлення про їхній теоретичний аспект. І ці питання дозволять вам поглибити свої знання, узагальнити їх та систематизувати. Важливою частиною нашої професії є творча складова, тому ми підготували й комплекс практичних завдань. Сподіваємося, що, виконуючи їх, ви зможете виявити свій творчий потенціал, продемонструвати вміння креативно мислити», — зазначила Галина Валентинівна.

Старший викладач кафедри Василь Путрашак зауважив, що навчально-методичний посібник є «підсумком тривалої і наполегливої праці його творців», а найбільша винагорода для людини — бачення плодів своєї роботи. Проте не тільки сам факт появи збірника став результатом — «реальні плоди з'являться тоді, як він стане дороговизом студентам в опануванні потрібних журналістських знань, коли з його допомогою вони

творчо зростатимуть, удосконалюватимуть професійні вміння».

Доцент Василь Шаркань додав, що посібник вийшов достатнім накладом, надісланий у наукові бібліотеки, тому буде доступний для студентів.

Завідувач кафедри журналістики, професор Ю.Бідзіля зазначив, що викладачі підрозділу виконали вагомую роботу, а «її результат — збірник — стане хорошою підпорою студентам у підготовці до магістратури».

Цьогорічні магістранти Ірина Левіна та Наталія Каралкіна розповіли про особливості навчання у магістратурі, наголосивши на необхідності систематизованої бази матеріалів. «Посібник може допомогти не лише під час вступу до магістратури, а й у підготовці до державних іспитів», — зазначає Ірина. Наталка озвучила три, на її думку, найбільші переваги навчання в магістратурі при відділенні журналістики — це свобода, незабутні пари та можливість вибору майбутньої професійної спрямованості. Також дівчина подякувала тим, «хто робить магістратуру такою, якою вона є», тобто своїм викладачам.

Олеся МЕЗЕЙ,
Леся МАТІЙ (фото),
студентки відділення журналістики.

ВИДАННЯ

В Ужгороді презентовано міжнародний медичний журнал

В Ужгородському прес-клубі реформ відбулася презентація першого номеру міжнародного медичного журналу — одного з перших в Україні, що видається у співпраці вищих кількох країн. «Inter medical journal» — видавничий проект, засновниками якого стали Ужгородський національний університет, Кошицький медичний університет ім. П.І.Шафарика (Академія Кошице), Асоціація судової стоматології в Україні, Університетська стоматологічна поліклініка УжНУ.

Як розповів Юрій Переста, головний редактор журналу, професор, видання зареєстроване в Україні, а також у Міністерстві культури Словацької республіки. Часопису присвоєно номер ISSN та EV.

Він публікується англійською мовою, перший номер надруковано у сусідній нам країні. Це унікальне галузеве міжнародне видання, яке пройшло ратифікацію в ЄС, а також має окремий шифр Європейської асоціації видавництв.

«Часопис важливий передусім тому, що сьогодні основною вимогою вищої атестаційної комісії в Україні є необхідність принаймні однієї публікації у закордонному виданні, — зазначив Юрій Юрійович. — Професори, лікарі, інтерни, студенти на сторінках «Inter medical journal» зможуть друкувати матеріали і в такий спосіб інтегруватися в науковий простір Євросоюзу,

розвивати наукові напрямки спільно з багатьма клініками Європи».

На сторінках часопису можна буде знайти актуальні питання медицини: хірургічні, терапевтичні, гінекологічні; проблеми патологічної і нормальної фізіології, також питання педагогіки в медичній галузі. Андій Єнча, професор, почесний доктор УжНУ, керівник клініки щелепно-лицевої хірургії (Академія Кошице), заступник головного редактора, додав, що сьогодні світом керує наука, а Україна разом зі Словацьчиною мають достатньо потенціалу, щоб наука в обох державах була на першому місці.

Свою чергою Євген Костенко, професор, декан стоматологічного факультету УжНУ, завкафедри ортопедичної стоматології, президент Асоціації судової стоматології, заступник головного редактора, розповів, що в першо-

му номері журналу вже розміщено 41 статтю науковців 4 країн: України, Словацьчини, Угорщини та Мексики. Україну представили автори з УжНУ, а також медичних ВНЗ Львова, Івано-Франківська, Києва, Харкова та Запоріжжя.

Оксана Клітинська, професор, член редколегії журналу, наголосила, що співпраця між УжНУ та представниками наукової еліти вищих Словацьчини триває 5 років. У цих рамках і створено науковий журнал, щоб такий потужний науковий потенціал знали в усьому світі.

А ось Янка Бур'янова, генеральний консул Словацької республіки в Ужгороді, подякувала за гарну співпрацю над виданням і зауважила, що перший номер вийшов за рекордний час і став вагомою подією у світі медицини та журналістики. «Найбільша подяка буде від усіх наукових працівників, експертів, котрі публікуватимуться в журналі, а їх праці цитуватимуть у широких професійних колах», — додала дипломат.

За інформацією
Ужгородського прес-клубу
реформ.

КОНКУРСИ

Найгарнішу дівчину-студентку нашого університету обирали 15 травня в Закарпатському облмуздрамтеатрі. Там традиційно відбувся конкурс «Міс УжНУ—2014». У ньому виступили 18 конкурсанток із різних факультетів.

На подіумі учасниці мали виступити у вбранні різних епох. Дівчата продемонстрували не тільки фігуру, зачіску та креативне вбрання, а ще й розум (у конкурсі «Інтелектуальний»). Претенденток уважно оцінювало журі, до складу якого, зокрема, увійшли в. о. проректора з науково-педагогічної роботи Олександр Сливка та в. о. міського голови Ужгорода Віктор Щадей.

Натомість публіку розважали бронзові призери чемпіонату України з КВН, команда «БУМ», студія сучасного танцю «Бліц», Катерина Сотмарі — учасниця конкурсу краси для людей із вадами слуху.

Що ж до головної переможниці, то нею стала студентка факультету європейського права і правознавства Зореслава Кучерява (див. фото). Першою віце-міс названо студентку ФСН Катерину Бовді, друга віце-міс — представниця юридичного факультету Мирослава Митровка. Інші конкурсантки перемогли в таких номінаціях:

міс Інтелект — Каріна Лошак (біологічний факультет);
міс Стиль — Мирослава Митровка (юридичний факультет);

Міс УжНУ-2014

міс Грація — Зореслава Кучерява (факультет європейського права і правознавства);

міс Чарівність — Ленуца Опріш (історичний факультет);

міс Ніжність — Катерина Ра-тушняк (ІІФ);

міс фото — Юлія Малеш (медфак);

міс Усмішка — Ольга Рижук (стоматологічний факультет);

міс Елегантність — Корнелія Лукач (факультет міжнародних економічних відносин);

міс Привабливість — Ксенія Струк (природничо-гуманітарний коледж);

міс Артистичність — Мирослава Луцович (економічний факультет);

міс Витонченість — Мар'яна Повідайчук (хімічний факультет);

міс Конгеніальність — Марина Тяско (факультет здоров'я людини);

міс Оригінальність — Діана Мемех (матфак);

міс Шарм — Катерина Бовді (факультет суспільних наук);

міс Гламур — Вікторія Гренджа (філфак);

міс Фантазія — Кароліна Касинець (географічний факультет);

міс Романтичність — Богдана Бесараб (ІТФ);

Міс глядацьких симпатій — Каріна Манусевич (факультет туризму і міжнародних комунікацій).

Каріна Манусевич, Міс глядацьких симпатій, після завершення конкурсу зазначила: «Емоції зашкалювали від початку й до кінця. Дуже рада, що глядачі обрали мене на цей титул, доволі несподівано та приємно. Усі ж учасниці — молодці, старалися, тож, сподіваюся, результати не розчарували нікого, адже ми старанно готувалися».

Ніколетта БОКШАН,
студентка відділення журналістики.

ТРАДИЦІЇ

День, який об'єднав філологів

Черга днів окремих підрозділів дійшла й до філологів. У «ПАДІЮНІ» того вечора зібралися всі, кому дорогий серцю цей факультет.

Тема свята була присвячена казці, а саме країні Філфак та чудесам, які творяться в ній. Ведучими заходу були студенти: Анна Малахова, Катерина Кошель, Юрій Ігнат та Андрій Мигаль. Урочисто розпочала свято декан Г.Шумицька. Галина Василівна привітала всіх зі святом із закликом: «Рухаймо філфак!» і передала слово проректору УжНУ Федору Шандору, котрий словами: «Завтра на філфаку вихідний... Ось і казочці кінець» викликав шквал емоцій та

оплесків у студентів і викладачів. Не обійшлося й без нагородження найактивніших юнаків і дівчат, а саме подяки отримали: голова наукового товариства Дмитро Тодор, студенти Іванна Гогутіч (3 курс), Андрій Мигаль (4 курс), Христина Ярема (5 курс), Євгеній Попович (4 курс), Лідія Матей (4 курс) та ін. Коли всі урочистості закінчилися, вечір продовжив парад учасників V ювілейного Кубка декана. Команди отримали грамоти та нагороди за здобуті досягнення у футболі.

Далі програму продовжили виступи Ганни Шміляк із українського відділення, Міс філфаку—2013, красуня з українського відділення, Романа Ялча (відділення журналістики), хореографічного колективу «Бліц» (худож-

ній керівник — Олена Камінська), студентів словацького відділення, Ірини Білої, ансамблю «Перлінка», відділення журналістики, Данієллі Якобчук, бронзових призерів чемпіонату з КВН команди «БУМ». І завершив цей насичений вечір вихід п'ятокурсників. Під пісню «Пам'ятаємо» студенти провели випускників у нове життя, яке відкриває перед ними двері після закінчення Ужгородського національного університету.

Загалом День філолога з піснями, танцями, гумором і усмішками перетворився на свято з чудовою атмосферою й масою позитивних емоцій. У «ПАДІЮНІ» того вечора всі й усе були єдині!

Ірина ОЛАГ,
студентка відділення журналістики.

БАСКЕТБОЛ

«Есе про все» вчетверте!

Прес-клуб молодого журналіста УжНУ на новому засіданні відкрив двері для студентів відділення журналістики, котрі особливо полюбляють не лише писати, а й наважуватися презентувати свої матеріали широкому загалу.

Цьогоріч сміливцями виявилися студенти 1-го та 2-го курсів. Звісно, це не «старшенькі», але учасники власними творчими роботами змогли настільки захопити аудиторію, що вже четвертий конкурс «Есе про все» видався доволі вдалим.

Оцінювало есе журі в складі голови, завідувача кафедри журналістики, професора Ю.Бідзілі, керівника прес-клубу, ініціатора й організатора конкурсу, доцента В.Тарасюка, також викладача кафедри В.Завадяка та магістрантки Н.Каралкіної.

Офіційну частину свята вступним словом розпочав Володимир Юрійович, відзначивши, що своєю участю в конкурсі молоді журналісти вже стали переможцями. На такій оптимістичні ноті він же оголосив, за якими критеріями відбуватиметься оцінювання юних творців. За усталеною традицією, це: декламація, заголовок, розкриття змісту й мовностилістичний арсенал.

Перш ніж перейти безпосередньо до конкурсу, журі після вітальних слів підготувало невеличкий сюрприз — фіналісти Кубка Закарпатської ліги КВН із команди «А ШО?», першокурсниці відділення журналістики Олександра Балог і Андріана Якубик розвеселили присутніх і в такий спосіб підтримали претендентів на призові місця своєю «філологічною» мініатюрою.

Відразу після цього один за одним виступили й конкурсанти. Оцінювати їх було непросто, адже всі роботи — різнопланові, на цікаві теми, з авторським поглядом. І все ж після дискусії журі одностайно назвало цьогорічних лауреатів. Переможцями стали:

1 місце — Лілія Білунка (есе «Життя після завтра», 2-ий курс),

2 місце — Яна Тегза («Сповідь», 2-ий курс),

3 місце — Наталія Білей («Моя війна», 1 курс — див. фото).

Усім призерам вручили грамоти, а учасникам загалом побажали й надалі утверджувати себе в публіцистичному слові.

Ірина ОЛАГ,
студентка відділення журналістики.

БАСКЕТБОЛ

Без нагород, але з яскраво вписаною сторінкою в історію клубу

Фінальними іграми чоловічої першої ліги завершився черговий баскетбольний рік для БК «Ужгород-УжНУ». Закарпатська команда потрапила до фіналу втретє поспіль. Крім неї, такою стабільністю можуть похвалитися тільки два колективи — господарі фінальної частини з БК «Кіровоград-2» та багаторічний лідер БК «Будсервіс».

У чвертьфінальній грі ужгородці поступилися минулорічному переможцю першої ліги — БК «Спарта» Дніпропетровськ. Визначальною в матчі стала перша чверть гри, у якій наші суперники (завдяки нікому невідомому рішенням президентів Федерації баскетболу України підсилися виконавцями, які ще декілька тижнів тому виступали в суперлізі) відірвалися в рахунку на 14 очок. Решта часу на полі точилася рівна боротьба, але відіграти втрачене ужгородці вже не змогли: 60:76.

У першій зустрічі за 5 — 8 місця команда нашого університету просто розстрожила суперників із БК «Тернопіль» — 98:62. В останньому ж поєдинку ужгородці зустрілися з БК «Львів». Перша половина гри проходила в рівній боротьбі, лише наприкінці другої чверті львів'яни змогли трохи віді-

рватися в рахунку. За 3 хвилини до завершення матчу ужгородці мали дефіцит у 13 очок, але змогли зібратись і не тільки наздогнати суперника, а й вийти вперед за декілька секунд до фінальної сирени. Утім жажлива суддівська помилка, помножена на невезіння закарпатців, подарувала перемогу нашим географічним сусідам — 77:76.

Ось як прокоментував підсумки сезону Олександр Зубковський, голова Закарпатської обласної федерації баскетболу й головний тренер команди БК «Ужгород-УжНУ»: «Ми завершили сезон на шостому місці, але для колективу, у якому більша частина — це молоді гравці, студенти факультету здоров'я людини Ужгородського національного університету й учні ЗОДЮСШ, це великий успіх. Тим більше, що цьогоріч виступала рекордна кількість команд — 35. Підбиваючи підсумки, можна стовідсотково занести цей сезон в актив: ми вперше в історії клубу в ході змагань здобули 20 перемог поспіль, виграли золоті нагороди Чемпіонату Західного регіону України. Лише прикрі поразки в останньому турі відкинули нас на 6 місце. Проте дуже розраховую на те, що ці осічки ще більше загартують нашу молодь, а в майбутньому вона тренуватиметься з ще більшим натхненням та ентузіазмом!»

За інформацією
Закарпатської обласної федерації баскетболу.

ДІЙСТВА

Як історики «погеродотились»

Шалені історики вирішили феєрично відзначити День Геродота у власному неповторному стилі. Щоб звернути увагу на себе та на своє свято, вони організували флешмоб у грецькому стилі. Одягнулися в білі шати, підперезані жовто-блакитними стрічками, а в руках несли плакат зі словами «Історики за демократичне суспільство» — щоб висловити власну громадянську позицію.

Свою ходу учасники розпочали з історичного факультету в напрямку площі Театральної, а далі — і до головного корпусу УжНУ, щоб поділитися радісною звісткою про яскраве дійство — День Геродота — і в такий спосіб запросити всіх охочих на цю подію в один із нічних клубів. У дійстві студенти брали участь разом зі своїм деканом Володимиром Феничем. Перехожим «іменинники» роздавали листівки з датою, часом і місцем проведення свята. Вигляд незвичної «компанії» викликав зацікавлені погляди й щирі усмішки ужгородців.

Основному дійству передувала підготовка до концерту, який у підсумку виявився надзвичайно цікавим, адже був насичений різними конкурсами, виступами найкращих голосів факультету й команд КВНУ «Чебурек-павуку» і «Культурний шар». Остання просто підірвала зал своїми жартами, а клуб історичної реконструкції «Меч Оріона» занурив присутніх у часи Середньовіччя. Кожен охочий міг спробувати себе в імпровізованому старовинному тан-

ці. І таких вистачало! Також свій гумористичний номер на тему студентського життя представили викладачі Павло Ленюк й Віктор Кічера. Потішили аудиторію й репортажі про життя історичного факультету та інтерв'ю з дітками на тему історії, які подарували студентки Ганна Єгорова та Василина Манівчук. На завершення сцену заповнили п'ятикурсники й виконали своєму підрозділу пісню, за що отримали смаченький торт. Такого веселого Дня Геродота істфак не бачив, мабуть, уже давно!

Христина КОВАЛЬ, Ніколетта БОКШАН (фото), студентки відділення журналістики.

ФЕСТИВАЛІ

«Бограч-фест» зі «студентським» присмаком

В ужгороді відбувся студентський фестиваль зі спортивними квестами та приготуванням традиційної угорської страви — бограчу.

Захід пройшов в улюбленому для відпочинку ужгородців місці — Боздошському парку. На «Бограч-фесті» виступили 18 команд, до яких увійшли не лише студенти, а й усі, хто просто любить займатися спортом і смачно готувати. Організатором свята виступила громадська спілка «Самодопомога Закарпаття».

«Оскільки травень асоціюється з гарною погодою та початком сезону відпочинку на природі, ми вирішили, що доцільно буде провести цікавий захід, де всі охочі зможуть зробити коктейль зі змагань та відпочинку», — розповів один із представників організації Віталій.

Загалом фестиваль проходив удало, адже поки одні учасники мали квести, інші займалися приготуванням бограчу; гості ж та вболівальники просто насолоджувалися приємною атмосферою.

Сумувати не доводилося нікому. Представники різних команд мали змогу помірятися силами в армреслінгу, у грі в дартс, перетягуванні канату та в багатьох інших захопливих завданнях. «Захотілося трохи перепочити від пар, захисту курсових. Захотілося чогось такого, щоб перехоплювало дух і смачно попоїсти можна було б!» — з усмішкою на обличчі зізнався студент 3-го курсу фізфаку Сергій. Отож і ви, шановні читачі, не сидіть на дивані, а за погожої днини вирушайте на природу. Гарний відпочинок за дотримання елементарних правил безпеки буде гарантовано!

Ніколетта БОКШАН, студентка відділення журналістики.

В ОЧІКУВАННІ

Студреспубліка – макет країни, у якій є все!

Літо, спека, закінчення сесії, і, нарешті, довгоочікуваний відпочинок. Як провести декілька лагідних днів так, аби потім цілий рік згадувати про це? Пропонуємо з головою поринути в дивовижну країну під назвою «Студентська республіка-2014»!

Студреспубліка — так званий студентський рай на 3 дні. Невеличка країна, де юнаки й дівчата весело та активно відпочивають, заводять нові знайомства, набираються сил, енергії й закарбовують у пам'яті тільки найкращі спогади та враження.

Організаторами Студреспубліки Закарпаття є ГО «Студентська республіка», Студентська рада Закарпатської області, Закарпатська Ліга КВН, Корпорація свят «Не

понял», інші активні організації й партнери. Як зазначає Іван Полюжин, голова Студради Закарпаття, «студенти приїжджають і протягом кількох днів створюють свою маленьку державу, обирають її керівника, органи управління. Також там відбувається чимало заходів. Наша Студреспубліка є першою за кількістю і якістю після Всеукраїнської».

Що потрібно зробити для того, аби потрапити на Студреспубліку? Для початку зібрати команду від 15 до 20 осіб, зареєструвати її й чекати липня. Плата на чверть зросла (тепер становить 400 грн), також змінилося місце проведення: захід із Лумшор перебазувався в Кострино, на турбазу «Красія». Натомість кожен студент матиме триразове харчування, футболку, сувенірну продукцію, страховку, канцелярські засоби та вже не сплачуватиме організаційний внесок.

Що ж до проживання, то команда має забезпечити себе палаткою (а якщо комусь такі умови не до снаги, додатково можна оплатити номер і поселитися там).

Стати учасником заходу дозволяють уже після першого курсу, а за 2—3 роки — долучатися й до команди організаторів. На думку Сергія Денисенка, організатора масових заходів та редакторів Закарпатської ліги КВН, «головне, щоб були люди, які хочуть щось робити, а не просто бити байдужі». Слід також наголосити, що на Студреспубліку заборонено проносити алкоголь.

Цьогоріч очікується активний захід, адже студенти мають приємні спогади про попередні зустрічі. Скажімо, Андрій, четвертокурсник економічного факультету, розповів: «Я виступав у складі команди КВН. Для мене це активний відпочинок та можливість добре провести час». А Камілла,

четвертокурсниця-філологиня, зізналася: «Я була вже тричі на Студреспубліці. Це просто неймовірний фестиваль, де поєднуються розваги, спорт, інтелектуальні завдання. Є чудова нагода кілька днів провести подалі від цивілізації, Інтернету, телебачення та звичних буденних справ. Тут можна «відірватися» з друзями, знайти нових знайомих, можливо, і кохану людину (як у моєму випадку). Захід є своєрідним проявом максимальної свободи».

Насамкінець хотілося б додати, що інформація про Студреспубліку Закарпаття (включаючи фото та відео) є в соціальних мережах. Отож збирайте свою команду, реєструйтеся, налаштовуйтеся на позитив та відпочинок і вирушайте в країну з маленькими дивами!

Ніколетта БОКШАН, студентка відділення журналістики.

«Погляду» в № 4 (161) визнано:

«Інформаційну війну...» студентки 2 курсу відділення журналістики Ярослави БЕНЦИ. Вітаємо авторку!

«Допоможу схуднути! 3'ім ваші вечери».

Студент Василь.

Студент не знає у двох випадках: або ще не складав, або вже склав.

Студент хоче відправити телеграму батькам, а грошей залишилося тільки на одне слово. Недовго думаючи, відправляє: «Пятидесятигривнуйте».

Студент: — Професоре, якого обсягу повинна бути курсова? Професор:

— Як плаття жінки: досить довгим, щоб прикривати предмет, і одночасно досить коротким, щоб привернути увагу!

Будь ласка, не виганяйте студентів із Гарварда. Дайте їм довчитися. А то вони потім Windows роблять.

На стіні в студентській їдальні: — Поїв — дай іншому!

Якщо писати шпаргалки на гривнях, то спроба викладача відібрати відповіді в студента — це вже здирицтво.

Запропонувала Ірина ОЛАГ, студентка відділення журналістики.

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 78. Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця, крім канікул. Номер підписано до друку: 28.05.14.

Засновник і видавець — Ужгородський національний університет. 88003 м. Ужгород, пл. Народна, 3.

Номер надруковано у друкарні ПП Бреза, 88000 м. Ужгород, вул. Жупанатська, 15/4. (0312) 61-60-07. Наклад 300 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14.

Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор В.Ю.ТАРАСЮК.

Дизайн: Л.Я.ПОЛІХА. Набір: М.Б.ГАРАЗДІЙ. Коректура: А.В.МАЛАХОВА.